

Kłopotliwe pamiątki z wakacji

2018-06-21

Jedziesz na wakacje za granicę? Z pewnością zechcesz przywieźć jakaś pamiątkę. Sklepy i targowiska kuszą skórzanymi torebkami, biżuterią z kości słoniowej lub koralowca, kawiozem albo nalewkami z kobrą w butelce. Zobacz, czego lepiej nie kupować, żeby nie narazić się na kłopoty.

To co fascynuje nas w egzotycznych krajach, to m.in. tamtejsza fauna i flora. Wiele dziko występujących gatunków zwierząt i roślin jest zagrożonych wyginieciem. Aby je chronić została sporządzona Konwencja Waszyngtońska (CITES), która reguluje handel zagrożonymi gatunkami poprzez kontrolę, monitoring i ograniczanie międzynarodowego obrotu nie tylko żywymi okazami, ale również produktami z nich pochodzącymi. [Kliknij tutaj, aby dowiedzieć się więcej o CITES.](#)

Przed przywozem pamiątek z egzotycznych roślin i zwierząt upewnij się, czy nie są one objęte przepisami dotyczącymi ochrony dzikiej fauny i flory poprzez ograniczanie handlu (CITES). Jeśli pamiątkę, którą planujesz kupić wytworzono z zagrożonych gatunków objętych tymi przepisami, nie znaczy to, że nie ma możliwości przywiezienia jej do kraju. Należy jednak upewnić się, że okaz został legalnie pozyskany i dopełnić wszelkich wymaganych procedur eksportowych i importowych.

Czego nie wolno przywozić?

Pamiętaj, że w świetle przepisów CITES nie ma znaczenia, czy przewóz dotyczy żywych zwierząt czy przedmiotów, produktów z nich wykonanych. A zatem jeśli na liście gatunków objętych tymi przepisami znajduje się np. pyton, to nie wolno Ci bez odpowiedniego zezwolenia przywieźć ani żywego zwierzęcia, ani też np. torebki czy paska wykonanego z jego skóry.

Na liście gatunków znajdują się m.in.:

GATUNEK

ssaki: wszystkie naczelne (w tym kapucynki, tamaryny, marmozetty), kotowate (tygrysy, lwy, lamparty, pumy, serwale, rysie, żbiki i wszystkie inne poza kotem domowym), wilki, słońce, nosorożce, wydry

ptaki: np. gwarek, prawie wszystkie papugi, wszystkie ptaki drapieżne, sowy, kolibry

gady: węże np. wszystkie z rodziny pytonów i dusicieli, wszystkie żółwie lądowe i morskie, wszystkie krokodyle, liczne legwany, gekony kameleony, inne jaszczurki

plazy: np. drzewołazy, aksolotl

ryby: np. wszystkie jesiostrokształtne, wszystkie koniki morskie

pajęczaki: np.: ptaszniki, skorpion cesarski

owady: np. niepylak apollo, paźcie ptasioskrzydłe

pierścienice: pijawka lekarska

męczaki (głównie małże i ślimaki): np. muszle skrzydelnika olbrzymiego i przydaczni

koralowce

rośliny: niektóre agawy, niektóre cyprysy, prawie wszystkie kaktusy, wszystkie storczyki, wszystkie dzbaneczniki, szereg roślin drzewiastych z rodziny mahoniowatych, palisandry

TEGO NIE KUPUJ

żywe małpki sprzedawane w celach hobbystycznych, skóry dzikich kotów, wilków, niedźwiedzi, wydr, słońce, niektórych zebra oraz przedmioty z nich wykonane (buty, dywaniki, kołnierze), wyroby z kości słoniowej, z rogów nosorożca, kłów morsa, pamiątki (wypchane zwierzęta lub ich fragmenty, przedmioty ze skóry, w tym przedmioty pamiątkarskie z dłoni małp, z nóg/włosa słońca), trofea, specyfiki medycyny azjatyckiej (mogą zawierać kości tygrysów, żółć niedźwiedzi, rogi nosorożca)

żywe i wypchane zwierzęta, jaja, trofea

żywe zwierzęta, przedmioty skórzane (paski do zegarków, torebki, buty, kapelusze, kurtki), przedmioty pamiątkarskie ze spreparowanych węży, kobry w butelkach z egzotycznymi nalewkami, trofea

żywe zwierzęta sprzedawane w celach hobbystycznych

egzotyczne rybki akwariowe, kawior, leki i paraleki (w tym specyfiki medycyny azjatyckiej) wytworzone z koników morskich, zasuszone zwierzęta

żywe zwierzęta sprzedawane w celach hobbystycznych, spreparowane skorpiony sprzedawane jako pamiątki lub składniki egzotycznych nalewek

spreparowane okazy (motyle, chrząszcze) sprzedawane w celach kolekcjonerskich, żywe zwierzęta

żywe okazy dla celów paramedycznych, leki i paraleki wytworzone z pijawek

muszle do celów kolekcjonerskich

skamieniałe fragmenty koralowców przewożone jako pamiątki, składniki biżuterii (nie dotyczy koralu czerwonych i różowych), żywe koralowce i ukwiaty do celów akwarystycznych

egzotyczne rośliny ozdobne, meble i przedmioty z drewna (w szczególności mahoniowego), wyroby z palisandru (np. gitary)

Pełna lista gatunków objętych przepisami znajduje się w rozporządzeniu Unii Europejskiej w zakresie CITES. [Kliknij tutaj, aby przejść do wygodnej wyszukiwarki gatunków \(język angielski\).](#)

Są również gatunki, których w ogóle nie można przywozić do Unii Europejskiej, m.in.:

- trofea wilka z Białorusi, Kirgistanu, Turcji;
- nierozłączka rudogłowa z Tanzanii;
- ara zielonoskrzydła z Argentyny i Panamy;
- liczne gatunki koników morskich z Indonezji;
- niektóre motyle z Wysp Salomona;
- skrzydelnik olbrzymi (jego muszle są popularną pamiątką) z Haiti, niektóre muszle przydaczni z Wietnamu, Mozambiku, wysp Salomona;
- niektóre storczyki ze Szwajcarii, Turcji, Norwegii, Korei Południowej, Rosji, Chin, Wietnamu.

Jak dopełnić formalności związanych z przywozem egzotycznej pamiątki?

1. Bądź wyczulony na wszelkie okazy zwierząt i roślin kupowane za granicą.
2. Dowiedz się, czy gatunek zwierzęcia/rośliny, z którego wytworzono przedmiot, jest objęty przepisami CITES. Szczególnie czujny bądź przy przedmiotach wytworzonych z: kości słoniowej, rogów nosorożca, koralowców, muszli, skór gadów i ssaków (głównie: krokodyli, węży, dzikich kotów, wilków, niedźwiedzi), innych kości zwierząt.

3. Poinformuj sprzedawcę, że chciałbyś wywieźć dany przedmiot za granicę. Być może sprzedawca ma odpowiednie dokumenty wywozowe lub może się o nie wystarać. To może ułatwić procedury, ale jedynie w przypadku, gdy otrzymasz szczegółowe informacje. Proste zaprzeczenia, typu „Nie, nic Pan/i nie potrzebuje, nie będzie problemów”, nie traktuj jako ostatecznej wykładni. Pamiętaj, że poza zezwoleniem na wywóz potrzebujesz jeszcze, w większości przypadków, zezwolenia na przywóz.
4. Skontaktuj się z Ministerstwem Środowiska (mail: cites-ma@mos.gov.pl) opisując możliwie dokładnie sytuację (kraj, okaz, gatunek). W razie potrzeby poradzimy, jak możliwie sprawnie przeprowadzić procedurę importową, poinformujemy, czy w przypadku danego okazu przywóz będzie możliwy.
5. Jeśli już przed wyjazdem planujesz zakup jakiejś egzotycznej pamiątki, upewnij się, jakie masz możliwości w tym zakresie wynikające z przepisów i w razie potrzeby przygotuj się zawniczu do dopełnienia wszelkich formalności.
6. Na [stronie Sekretariatu CITES](#) znajdują się m.in. dane dotyczące organów wdrażających przepisy w krajach całego świata, a w Głównym Inspektoracie Weterynarii – Biurze do spraw Granic, uzyskasz informacje o ewentualnych przepisach mogących mieć zastosowanie wobec niektórych okazów zwierząt.

Co grozi za niedopełnienie wymogów?

Przewóz i działalność komercyjna prowadzona z naruszeniem przepisów UE w zakresie ochrony gatunków fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi jest przestępstwem i podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

Akcja „Przed wakacjami – co warto wiedzieć?”

Już po raz dziewiąty w ramach wspólnej akcji „Przed wakacjami – co warto wiedzieć?”, 53 instytucje przygotowały porady pomocne dla osób, które planują urlop. W tym roku dowiesz się z nich m.in. jak zaoszczędzić czas przed wyjazdem, załatwiając formalności on-line, jak płacić kartą za granicą czy co można zrobić w przypadku kłopotów z wynajmem samochodu. Przydatnych informacji z niemal wszystkich dziedzin – od bezpieczeństwa po kwestie zdrowotne i przyrodnicze – szukaj na stronach uczestników projektu:

- Nowe prawa podróżnych – [Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów](#)
- Jak zaoszczędzić czas przed wyjazdem, załatwiając formalności on-line – [Ministerstwo Cyfryzacji](#)
- Co legalnie można przewieźć przez granicę, jak jest opodatkowana wakacyjna praca, dlaczego warto brać paragon – [Ministerstwo Finansów](#)
- Korzystaj z narzędzi konsularnych MSZ i podróżuj bezpieczniej – [Ministerstwo Spraw Zagranicznych](#)
- Praktyczne kompendium wiedzy na temat wakacyjnych zniżek i rabatów dla rodzin 3+ – [Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej](#)
- Odpoczywaj na wsi, korzystaj z agroturystyki – [Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi](#)
- [Poradnik bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży](#) oraz baza, w której sprawdzisz organizatora wyjazdu – [Ministerstwo Edukacji Narodowej](#)
- Spokojne i bezpieczne wakacje dzięki Turystycznemu Funduszowi Gwarancyjnemu – [Ministerstwo Sportu i Turystyki](#)
- [Co warto wiedzieć przed zakupem ubezpieczenia na wakacyjny wyjazd](#), a także [na co uważać, korzystając z karty bankowej za granicą](#) – [Rzecznik Finansowy](#)
- Jak korzystać z aplikacji, by nasz telefon lub smartwatch był pomocnym przyjacielem, a nie szpiegiem – [Urząd Ochrony Danych Osobowych](#)
- Jaki prowiant zabrać na plażę, a jaki na wędrownkę? Czym i w jakich ilościach się chłodzić w upały? – [Narodowe Centrum Edukacji i Żywienia Instytutu Żywności i Żywienia](#)
- Produkty ekologiczne, regionalne i tradycyjne – [Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych](#)
- Jak znaleźć właściwy pociąg, gdzie kupić bilet, jak sprawdzić promocje czy ulgi? Porady dla niepełnosprawnych, rodziców, rowerzystów – [Urząd Transportu Kolejowego](#)
- Ważne informacje dla pływaków, żeglarzy, kajakarzy i wiosłarzy. Co zrobić, gdy widzimy, że ktoś tonie? – [Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe](#)
- Jak postępować w czasie burzy i upałów, a także jak się bezpiecznie opalać? – [Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej](#)
- Zasady bezpieczeństwa w górach. Jak wędrować po Tatrach? – [Tatrzański Park Narodowy](#)
- Co konsument energii i gazu powinien wiedzieć przed wyjazdem na urlop? – [Urząd Regulacji Energetyki](#)
- Dowiedz się, jakie numery alarmowe warto znać oraz jak uniknąć wysokich opłat podczas letniego odpoczynku – [Urząd Komunikacji Elektronicznej](#)
- Jak sobie poradzić, gdy pojawiają się problemy ze strony linii lotniczej, hotelu lub firmy wynajmującej auta? – [Europejskie Centrum Konsumentckie Polska](#)
- Zadbaj o to, aby zdjęcia i filmy z wakacyjnych przygód nie wpędziły cię w kłopoty – [Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa](#)
- Bezpieczna wyprawa do lasu: co ze sobą zabrać, jak się zabezpieczyć przed kleszczami, jak znaleźć drogę powrotną, najlepsze leśne aplikacje – [Lasy Państwowe](#)
- Jak dobrze przygotować się do podróży za granicę i sprawnie przejść odprawę graniczną – [Straż Graniczna](#)
- Podróże ze zwierzętami, przywóz zagranicznej żywności na własny użytek – [Główny Inspektorat Weterynarii](#) (link otwiera się w nowym oknie)
- Co zrobić, gdy nasz lekarz rodzinny przebywa na urlopie oraz wiele innych praktycznych porad dotyczących profilaktyki czy ubezpieczenia zdrowotnego – [Rzecznik Praw Pacjenta](#)
- Jak się leczyć podczas urlopu w kraju i za granicą – [Narodowy Fundusz Zdrowia](#)
- Hotel, schronisko, pensjonat – zapoznaj się z zasadami postępowania w przypadku pożaru – [Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej](#)
- Jak zabezpieczyć mieszkanie przed wyjazdem, jakich zasad przestrzegać w górach, nad wodą i podczas wykonywania prac polowych – [Komenda Główna Policji](#)
- Jak bezpiecznie podróżować rowerem, samochodem, motocyklem, pieszo – [Instytut Transportu Samochodowego](#)
- 10 zasad bezpiecznej podróży koleją – [Komenda Główna Straży Ochrony Kolei](#)
- Jak zaplanować wyjazd, by ominęły cię nieprzyjemne sytuacje? Porady dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, bagażu, przydatne telefony – [Polska Organizacja Turystyczna](#)
- O prawach pasażerów transportu lotniczego w sytuacji opóźnionego/odwołanego lotu oraz odmowy przyjęcia na pokład samolotu – [Urząd Lotnictwa Cywilnego](#)
- Ważne informacje dla kierowców: sprawdź, gdzie są utrudnienia drogowe i gdzie można odpocząć podczas jazdy – [Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad](#) (link otwiera się w nowym oknie)
- O czym należy pamiętać podczas urlopu na Mazurach – [Mazurski Park Krajobrazowy](#)
- Bezpieczeństwo dzieci podczas wakacji – [Rzecznik Praw Dziecka](#)
- Jak skutecznie przygotować się do wyjazdu na wakacje: za granicę, nad wodę, do miasta czy na pieszą wędrownkę – [Główny Inspektorat Sanitarny](#)
- Zobacz, jakie masz prawa, gdy spóźnia się samolot – [Stowarzyszenie Praw Pasażerów „Przyjazne Latanie”](#)

W akcji biorą także udział Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej:

Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Wrocław.